

Resultaten van het in 1993 door het CDI-DLO uitgevoerde onderzoek naar de doodsoorzaken van roofvogels en uilen ten behoeve van het opsporen van wetsovertredingen

Pedro Zoun

Werkwijze

Inzendingen welke na 15 februari werden ontvangen, werden onderzocht volgens de nieuwe werkwijze zoals weergegeven in het eerste nummer van "De Takkeling".

Voor particuliere inzenders hield dit in dat zij een brief ontvingen waarin werd aangegeven dat de inzending niet in behandeling werd genomen omdat deze niet voldeed aan de gestelde voorwaarden. De inzender kreeg een maand de tijd om alsnog een (onbezoldigd) opsporingsambtenaar in te schakelen.

In de praktijk is gebleken dat dit in slechts twee van de 54 gevallen is gelukt c.q. van deze mogelijkheid gebruik is gemaakt!

Aantallen inzendingen en herkomst

Er werden in totaal 159 inzendingen ontvangen van de volgende categorieën inzenders:

- Algemene Inspectiedienst (AID): 1
- Onbez. Controleurs Flora&Fauna AID, Inspectie Noord en Oost: 53
- Onbezoldigde Controleurs Flora & Fauna AID, Inspectie Zuid: 6
- Diverse Overheidsdiensten: 24
- Particulieren (vogelwerkgroepen, asiels, burgers etc.): 75

Vastgestelde doodsoorzaken

In tabel 1 zijn de vastgestelde doodsoorzaken per vogelsoort weergegeven. Van de 107 onderzochte vogels blijkt 7 % te zijn geschoten, 2 % te zijn geklemd en 31 % (32) te zijn vergiftigd. In 1992 (onderzocht 308 vogels) bedroegen deze percentages resp. 2, 0 en 20.

Indien uitsluitend de zekere gevallen van opzettelijke vergiftiging worden meegerekend, dan is bij 34 % van de onderzochte vogels sprake van wetsovertreding.

Tabel 1. Vastgestelde doodsoorzaken

	afschot	geklemd	uitputting	trauma	vergiftiging	negatief	totaal
Buizerd	4	1	4	6	23	24	62
Havik	0	1	1	0	8	8	18
Br. kiek.	0	0	0	0	2	0	2
Rode w.	0	0	0	0	0	1	1
Sperwer	0	0	0	3	0	2	5
Torenvalk	3	0	1	0	0	8	12
Kerkuil	0	0	0	3	0	4	7
Totaal	7	2	6	12	33	47	107

Vastgestelde vergiftigingen

In tabel 2 zijn de in de vogels en dierlijk aas aangetoonde soorten vergif weergegeven.

Opmerkelijk is het feit dat er dit jaar voor het eerst geen vergiftigingen met het middel alfachloralose werden vastgesteld. Aan de hand van de door de inzender verstrekte gegevens, de aard van de krop- en maaginhoud en de hoogte van de daarin vastgestelde gehalten vergif konden in verreweg de meeste gevallen de vergiftigingsbron en de toedracht worden vastgesteld. Op deze wijze bleek dat bij 27 van de 33 vergiftigde vogels sprake was van opzettelijke vergiftiging van aaseters. Het gebruikte aas bestond hoofdzakelijk uit klein jachtwild zoals zwarte kraai, fazant, konijn of haas. Bij 2 Buizerden met relatief lage gehalten parathion in de krop- en/of maaginhoud was mogelijk sprake van een verband met de bestrijding van emelten. Van het uitleggen van vergiftigd dierlijk aas werden ook zoogdieren het slachtoffer: bij 4 vossen werd aldicarbvergiftiging vastgesteld.

Van de 33 vergiftigde vogels waren er maar liefst 30 afkomstig uit het werkgebied van de Inspektie Noord- en Oost van de AID!

Tabel 2. Gebruikte soorten vergif

	parathion	aldicarb	mevinfos	strychnine	onbekend	totaal
buizerd	13	1	3	1	5	23
havik	0	7	1	0	0	8
bruine kiekendief	0	0	0	0	2	2
dierlijk aas	6	11	0	2	3	22
totaal	19	19	4	3	10	55

Conclusies

- Het totaal aantal inzendingen daalde ten opzichte van 1992 met 45 %.
- Het aantal inzendingen door particulieren is ten opzichte van 1992 in het eerste halfjaar sterk gedaald en in het tweede halfjaar vrijwel tot nul gereduceerd.
- Het aantal inzendingen door overheidsdiensten is ten opzichte van 1992 nauwelijks gewijzigd.
- In de regio Noord- en Oost Nederland en met name in het werkgebied van de Werkgroep Roofvogels Noord- en Oost Nederland wordt nog steeds een goed beeld van de roofvogelvervolging verkregen. Dit is in belangrijke mate toe te schrijven aan het opsporingswerk van de onbezoldigde controleurs Flora en Fauna van de AID en aan de bereidheid van de Regionale AID-Inspectie om in de gevallen welke in aanmerking komen voor juridische follow-up de kosten van het chemisch-toxicologisch onderzoek te dragen.
- In de regio's West en Zuid worden weinig roofvogels ingezonden en de bereidheid van de inzenders om de kosten van chemisch-toxicologisch onderzoek te dragen is uitermate gering.

Opmerking

Een uitvoeriger verslag is telefonisch aan te vragen bij de auteur (03200-73263).

Adres: CDI-DLO (thans ID-DLO), Edelhertweg 15, 8219 PH Lelystad

